

SPOR TESİSLERİNDE ENGELLİ BİREYLERİN İHTİYAÇLARINA YÖNELİK İŞLETMECİLİK ANLAYIŞI

2. BÖLÜM

Atike Yılmaz¹

Fatih Mirze²

Hüseyin Kırimoğlu³

Giriş

İnsanı bedensel, ruhsal ve sosyal yönden geliştirmeyi hedefleyen (Arıkan ve Ark. 2005) ayrıca sağlıklı ve mutlu bir hayata sahip olmak adına tüm bireyler için önemli uğraşlardan biri olan spor, engelli bireyler içinde büyük bir öneme sahiptir. Çünkü spor, engelli bireylerin yaşadıkları zorluklar ile başa çıkma kapasitelerini yükseltmekte ve yaşam kalitelerini önemli ölçüde arttırmaktadır (Tezcan Kardaş vd. 2017; Eroğlu ve Acet, 2017; Bayram ve Ergun, 2009; Doğu, 2017). Ayrıca spor, bu bireylerin toplumsal uyumlarının sağlanmasında da önemli bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır (Açak ve Kaya 2015; Özdemir vd., 2018). Sporun engelli bireyler için bu denli önemli olmasına karşın engelli bireylerin büyük bir kısmı sportif faaliyetlere katılmak için normal bireyler ile aynı fırsata sahip değillerdir (Kasser&Lytle, 2005). Engellerinden dolayı daha hareketsiz bir yaşama sahip olan ve sosyal hayatın içine girmekte birçok kısıtlama ile karşılaşan engelli bireylerin

¹ Dr.Öğr.Üyesi, Muş Alparslan Üniversitesi, BESYO,atiketn@gmail.com

² Öğr.Grv.Muş Alparslan Üniversitesi BESYO,fatihmirze@hotmail.com

³ Prof.Dr. Muş Alparslan Üniversitesi, BESYO,hkirim2005@gmail.com

Kaynaklar

- Açak, M. ve Kaya, O. (2015). İşitme engelli ve işitme engelli olmayan futbolcuların benlik saygıları ve saldırganlık düzeylerinin incelenmesi. İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2(2), 1-11.
- Aksoy, M. T. (2006). Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Bünyesinde Bulunan Spor Salonlarının Kullanıcı İhtiyaçlarını Karşılama Düzeyinin Belirlenmesi, Yüksek Lisans Tezi Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Alptekin, H., Eliöz, M. Demir, AZ. (2019). Engel türünün ve spor yapma alışkanlığının girişimcilik üzerine etkilerinin incelenmesi. Turkish Studies Social Sciences, 14(1), 1-19, DOI: 10.7827/TurkishStudies.14812. ISSN: 2667-5617. Skopje/Macedonia-Ankara/Turkey
- Arıkan A.N, Göktaş Z, Serarslan Z, Karakuş S, Durukan E. Burdur İli Kitle Spor ve Tesis Politikalarına İlişkin Bir Araştırma, I. Burdur Sempozyumu; 941, 16-19 Kasım 2005, Burdur.
- Ayan, S. ve Ergin, M. (2017) Özel gereksinimli bireylerin fiziksel aktivite programlarına katılımlarını engelleyen faktörlerin incelenmesi, International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 12(25),149-168.
- Bayramlar, K., & Ergun, N. (2009). Engelli Masa Tenisi Oyuncularında Yaşam Kalitesinin Değerlendirilmesi. Türkiye Klinikleri Journal of Sports Sciences, 1(1), 53-57.
- Bekci, B. (2012). Fiziksel engelli kullanıcılar için en uygun ulaşım aksarlarının erişebilirlik açıdan irdelenmesi: bartın kenti örneği. Bartın Orman Fakültesi Dergisi, 14(21), 26-36.
- Berman BR. (2008). Mainstreaming disability in the development agenda in un panel discussion: Mainstreaming Disability in the Development Agenda, Columna, L. (2007). Perceived Benefits, Constraints, and Patterns Of Physical Recreation of Hispanic Families with Children With Disabilities. Doctor of Philosophy USA: Texas Woman's University.
- Çevik, O., & Kabasakal, K. (2013). Spor etkinliklerinin, engelli bireylerin toplumsal uyumuna ve sporla sosyalleşmelerine etkisinin incelenmesi. International Journal of Social and Economic Sciences (IJSES) E-ISSN: 2667-4904, 3(2), 74-83.
- Çöndü, A. (1999). Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri, Nobel Yay. Dağıtım Ltd. Şti, Ankara.
- Dedeoğlu Özkan,S., Beyazlı, D. (2018). Bölgesel gelişmişlik düzeyinin belirlenmesine ilişkin veri seti sorunsalı: Eleştiri ve Öneriler. Planlama Dergisi. 28(1):22-39.

- Demir AZ, Eliöz M. Engelli bireylerin eğitim ve istihdamı için bir model önerisi. Akademik sosyal araştırmalar dergisi, 2016:4(22);145-167.
- Doğu, G. A. (2017). İşitme Engelli Elit Sporcularda Yaşam Kalitesi. Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi, 3(2), 57-67.
- Ekenci, G. ve İmamoğlu, A. F. (2002). Spor İşletmeciliği. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Ergin, B.M., İmamoğlu, F.A., Tunç, T., Akpınar, S., Çon M. (2010). Üniversite spor merkezlerindeki hizmet kalitesi boyutlarının algı ve önem düzeylerinin incelenmesi. Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi. 2 (1), 41-49.
- Ergun, N., & Yıldırım, N. Ü. (2010). Engelli Çocuklarda Fiziksel Aktivite ve Spor. Türkiye Klinikleri Physical Medicine Rehabilitation-Special Topics, 3(3), 93-100.
- Eroğlu, S. Y., & Acet, M. (2017). İşitme Engelli Öğrencilerin Spor Yapma Değişkenine Göre Sosyal Görünüş Kaygısı ile Yaşam Kalitesi Düzeylerinin İncelenmesi. Türkiye Klinikleri Spor Bilimleri, 9(2).
- Esatbeyoğlu, F., Karahan, BG. (2014). Engelli bireylerin fiziksel aktiviteye katılımlarının önündeki engeller. Spor Bilimleri Dergisi, 25(2), 43-55.
- Fernhall, B., Heffernan, K., Jae, SY., Hedrick, B. (2008). Health implications of physical activity in individuals with spinal cord injury: a literature review. Journal of Health and Human Services Administration, 30(4), 468-502.
- Fried, G., Managing Sport Facilities, Human Kinetics, Champaign 2005.
- Girginer, N., Şahin, B., (2007). Spor Tesislerinde Kuyruk Problemine Yönelik Bir Benzetim Uygulaması. Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi. 18 (1), 13-30.
- Gümüşay, A. (2019). Beden Eğitimi ve Sporda İstihdam Edilebilme, (1. Basım). Ankara: Nobel Yayınevi
- Gürel, B., Özel, Ç. (2013). Kamu Çalışanlarının Büyükşehir Belediye Hizmetlerinden Memnuniyeti: Ankara Örneği. Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi. 3 (1), 65-74.
- Güven, H., Fikret, S., & Yusuf, C. (2000). Spor Hizmetlerinde Verimliliği Etkileyen Faktörlerin Değerlendirilmesi. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri I. Kongresi Bildirileri, Cilt II, Ankara: Sim Matbaacılık.
- Hızal, A. (2016). Spor Tesis Çevresi Faktörleri: Memnuniyet ve Ağızdan Ağıza İletişim (Wom) Üzerine Etkisi. Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü
- Hoye, R., Nicholson, M., & Haulihan, B. (2015). Spor ve politika meseleleri ve analizi. (Çev: Yrd. Doç. Dr. Cem Tınaz) İçinde M. Bakır (Eds.), 1. Basım, İstanbul: Beta.

- İlkim, M., & Özdemir, M. (2018). Malatya Milli Eğitim Müdürlüğüne Bağlı Okul Spor Salonlarının Engelli Öğrenciler Açısından Erişimi. *Journal Of History School*, 11(Xxxvii-2), 395-406.
- İlhan, E. L., Kırımoglu, H., & Filazoglu Cokluk, G. (2013). The Effect Of Special Physical Education And Sports Program On The Quality Of Life Of The Children With Mental Retardation. *Journal Of Physical Education & Sports Science/Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(1).
- İşlertaş, N. (2006). Spor Tesislerinden Yararlanan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İstek ve Beklentileri (Kayseri ili örneği). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kasser, SL, Lytle, RK. (2005). *Inclusive physical activity: a lifetime of opportunities*. Champaign (IL): Human Kinestics.
- Katırcı, H., (2012). Spor Tesis İşletmesi Kavramı: Spor Tesis İşletmesi ve Saha Malzeme Bilgisi, Editör: H. Katırcı, T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2474, Eskişehir, 2-21.
- Kızar O. (2018). Türkiye'deki Spor Tesislerinin Engelliler İçin Yeterlilik Düzeylerinin Kullanıcılar Açısından Araştırılması, Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, SBE. Elazığ
- Kilcigil E. (1998). *Sosyal Çevre-Spor İlişkileri*, Bağırhan Yayinevi, Ankara.
- Kül, S., Balcı, V., Diker, G. (2011). Ankara'da ki özel spor işletmelerine üye olan kişilerin üye olma ve üyeliğini devam ettirme nedenleri. 1.Uluslararası Spor Ekonomisi ve Yönetimi Kongresi. 12-15 Ekim, İzmir. 59-65.
- Lieberman, LJ., MacVicar, JM. (2003). Play and recreational habits of youths who are deaf-blind. *Journal of Visual Impairment&Blindness*, 97(2), 755-768.
- Malkoç True, E. Sönmez Türel, H.Yapılı Çevrelerin Fiziksel Engelliler Yönüyle Kullanılabilirliği: İzmir Kenti Örneği. Cilt 1, Sayı 1, 1-16, 2013
- Malkoç True, E. ve Sönmez Türel, H. (2013). Yapılı Çevrelerin Fiziksel Engelliler Yönüyle Kullanılabilirliği: İzmir Kenti Örneği. *Artium*, 1(1), 1-16.
- Nacar, E. (2011). Türk Spor Eğitiminde Spor Tesislerinin Yeterlilik Düzeylerinin Belirlenmesi, Doktora Tezi. Fırat Üniversitesi.SBE.
- Ömürgönülşen, U. (2003). Kamu Sektörünün Yönetimi Sorununa Yeni Bir Yaklaşım: Yeni Kamu İşletmeciliği. *Çağdaş Kamu Yönetim*. 1. Baskı, Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.
- Ramazanoglu F, Ramazanoglu N. (2000). Spor Tesislerinin Planlandırılması ve İşletmesi. *Spor Araştırmaları Dergisi*, 4: 2, (77-85).

- Salman, M. (1992). Ülkemizde Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne ait olan Spor Salonlarının Kapasite ve Dağılım Yönünden Değerlendirilmesi ve Mevcut Durumun Tespiti. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul. ss. 85.
- Sunay H. (2008). Spor Tesis İşletmeciliğinde Güncel Sorunlar. Yüksek Lisans Ders Notları Doküman. Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu. Ankara.
- Tezcan Kardeş, N., Bülbül Kardeş, S., Sadık, R. (2017). Zihinsel Engelli Çocuğu Olan Bireylerin Çocuklarının Sportif Etkinliklerine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. Ulusal Spor Bilimleri Dergisi, 1(2), 34-43.
- Topsaç, M., & Bişgin, H. (2013). Üniversitede okuyan engelli öğrencilerin fiziksel aktivite düzeylerinin incelenmesi. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (40).
- Yaman M, Ayan S, Arslan S. Sporun Yaygınlaştırılması için Spor Tesisleri ve Uygulanan Politikaların İncelenmesi. TSA 2004; 8: 244.
- Aydın S. (2001). Spor Tesisi Tasarımında Ergonomik Kurallar. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
- Can, N., & Yıldırım, E. (2018). Sporcu Ve Antrenörlerin Spor Tesislerinin Kullanımı Konusunda İstek Ve Beklentilerinin İncelenmesi (Elazığ İli Örneği). Electronic Turkish Studies, 13(18).
- Yılmaz, H. (2011). Erzurum Kenti Spor Alanları Üzerine Bir Araştırma/A Research On Sport Areas In Erzurum City. Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, 27(2).
- Greenwell, T. C., Fink, J. S. And Pastore, D. L. (2004). Perceptions of the Service Experience: Using Demographic and Psychographic Variables to Identify Customer Segments, Sport Marketing Quarterly, 11(4), 233-241.
- Eren E. (2000). Stratejik Yönetim ve İşletme Politikası. Beta Basım Yayın Dağıtım A.Ş., İstanbul.
- Özalp İ. (2008). Yönetim ve Organizasyon, Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayını: Yayın No: 774. Eskişehir.
- Özdemir, S. (2017). Engelli bireylerin mânevî rehabilitelerinde iletişimin önemi. Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, (38), 137-159.
- Özdemir, M., Ilkim, M., & Tanır, H. (2018). The Effect Of Physical Activity On Social Adaptation And Skills Development İn Mentally Disabled Individuals. European Journal Of Physical Education And Sport Science, 4(1), 64-71.